

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष ३, अंक १०४] शुक्रवार, नोव्हेंबर १०, २०१७/कार्तिक १९, शके १९३९ [पृष्ठे १४, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक १७१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक १० नोव्हेंबर २०१७

अधिसूचना

प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६०.

क्रमांक पविआ-१०१७/प्र.क्र.६१/भाग-१/पदुम-३.— महाराष्ट्र शासनाने प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६० (१९६० चा ५९) महाराष्ट्र राज्यास लागू असताना कलम ३८ख आणि कलम ३ च्या पोट-कलम (२) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि त्यासंबंधात त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे पुढील नियम करीत आहेत जे उक्त अधिनियमाच्या कलम ३८ख च्या पोट-कलम (१) याद्वारे आवश्यक केल्याप्रमाणे या पूर्वीच प्रसिद्ध करण्यात आले आहेत.

१. संक्षिप्त नाव.— या नियमांना, महाराष्ट्र प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत (बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन) नियम, २०१७, असे म्हणावे.

२. व्याख्या.—(१) या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,

(क) “ अधिनियम ” याचा अर्थ प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६० (१९६० चा ५९), तो महाराष्ट्र राज्यास लागू असताना, असा आहे ;

(ख) “ जिल्हाधिकारी ” याचा अर्थ, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. ४१) याच्या कलम ७ च्या पोट-कलम (१) अन्वये राज्य शासनाने नियुक्त केलेला जिल्ह्याचा जिल्हाधिकारी, असा आहे ;

(ग) “ आयोजक ” याचा अर्थ, बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन करू इच्छिणारी कोणतीही व्यक्ती, संघटना, संस्था किंवा व्यक्तींचा समूह, असा आहे ;

(घ) “ मालक ” याचा अर्थ, बैलगाडी शर्यतीमध्ये सहभाग घेणाऱ्या बैलांची/बैलगाड्यांची जी मालक आहे ती व्यक्ती, असा आहे;

(ङ) “ भाग घेणारा ” याचा अर्थ, गाडीवानासह बैलगाडी शर्यतीमध्ये भाग घेणारी व्यक्ती, असा आहे ;

(च) “ नोंदणीकृत पशुवैद्यक व्यावसायी ” याचा अर्थ, भारतीय पशुवैद्यक परिषद अधिनियम, १९८४ (१९८४ चा ५२) मधील कलम २ च्या पोट-कलम (ग) अन्वये नोंदणी केलेली व्यक्ती, असा आहे ;

(२) या नियमामध्ये वापरण्यात आलेले, परंतु व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना, प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६० (१९६० चा ५९) यामध्ये जो अर्थ नेमून दिलेला असेल तोच अर्थ असेल.

३. बैलगाडी शर्यत आयोजित करण्यासाठी अर्ज करण्याची कार्यपद्धती.—बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन करू इच्छिणारा कोणताही आयोजक,—

(१) बैलगाडी शर्यत आयोजित करण्याच्या किमान १५ दिवस आधी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूची “ अ ” मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यामध्ये, आयोजकाच्या ओळखीच्या पुराव्यासह व पत्त्यासह प्रत्येक बैलगाडी शर्यती करीता बँक हमीच्या स्वरूपात किंवा मुदतठेव पावतीच्या स्वरूपात रुपये पन्नास हजार इतक्या प्रतिभूती ठेवीसह जिल्हाधिकाऱ्याकडे अर्ज करील.

(२) नियम १० च्या उप-नियम (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कारणासाठी प्रतिभूती ठेव, जिल्हाधिकारी जप्त करू शकतील.

(३) उप-नियम (१) अन्वये अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, जिल्हाधिकाऱ्याला, जेथे बैलगाडी शर्यत आयोजित करण्यात येणार असेल त्या ठिकाणाची तपासणी करून घेता येईल. ज्या अधिकाऱ्याने तपासणी केली असेल तो अधिकारी त्याबाबतचा अहवाल जिल्हाधिकाऱ्याला सादर करील.

४. परवानगी देणे.—(१) जिल्हाधिकारी, अहवाल प्राप्त झाल्यावर किंवा अन्यथा, या अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट-कलम (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या व या नियमांतील शर्तींना अधीन राहून, बैलगाडी शर्यत उत्सव आयोजित करण्याची परवानगी, आयोजकास कामकाजाच्या सात दिवसांच्या आत देईल.

(२) आयोजकाने शर्तीचे पालन केले नसल्याची जिल्हाधिकाऱ्याची कोणत्याही वेळी खात्री पटली तर, तो सदर परवानगी रद्द करून शकेल.

(३) परवानगी देण्याच्या वेळी जिल्हाधिकारी, अर्ज आणि परवानगी यामध्ये दिलेल्या दिनांक, वेळ व ठिकाणी शर्यतीच्या संपूर्ण कालावधीमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी “ नायबतहसीलदार ” व “ पोलीस उप-निरीक्षक ” यांच्या दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या दोन अधिकाऱ्यांना प्रतिनियुक्त करील. शर्यतीदरम्यान अधिनियमांचे, नियमांचे किंवा दिलेल्या परवानगीचे कोणतेही उल्लंघन झाले असल्याचे आढळून आले असेल तर, ती संबंधित शर्यत किंवा संपूर्ण शर्यत थांबविण्यासाठी अधिकाऱ्यांना प्राधिकृत करण्यात येईल. सदर अधिकारी, शर्यतीसंबंधीचा अहवाल, शर्यत समाप्त झाल्यापासून ७२ तासांच्या आत जिल्हाधिकाऱ्याला सादर करील.

५. शर्यतीमध्ये सहभाग घेण्यासाठी अर्ज :— (१) गाडीवान म्हणून बैलगाडी शर्यतीत सहभाग घेऊ इच्छिणारा कोणताही गाडीवान किंवा सहभागी, त्यांच्या ओळखीबाबतचा पुरावा आणि बैल व वळू यांचे छायाचित्र यांसह शर्यतीच्या ४८ तास आधी आयोजकांकडे अनुसूची “ सी ” मधील अर्ज करील.

(२) वरील प्रमाणे ज्यांनी अर्ज सादर केले अशा शर्यतीत सहभाग घेणाऱ्या सर्व व्यक्ती, नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यवसायीकाकडून बैलाची/ वळूची तपासणी करून आणि ते निरोगी असल्याच प्रमाणीत करून घेतील. शर्यतीच्या अगोदर अनुसूची “ ब ” मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यामध्ये नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यावसायीकाचे प्रमाणपत्र सादर करील. स्वास्थ्य (फीटनेस) प्रमाणपत्राची वैधता, शर्यतीचा दिवस धरून ४८ तास इतकी असेल.

बैलाची/वळूची तपासणी केल्याखेरीज नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यवसायीने सदर प्रमाणपत्र दिले असेल तर किंवा एकतर चुकीचे अथवा खोटे प्रमाणपत्र दिले असेल तर, भारतीय पशुवैद्यक परिषद (पशुवैद्यक व्यावसायिक यांचे व्यावसायिक आचरण, शिष्टाचार, नितीशास्त्रीय संहिता यासंबंधीचे मानक) विनियम, १९९२ अन्वये अशा पशुवैद्यकीय व्यवसायीविरुद्ध कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) शर्यतीस प्रारंभ होण्यापूर्वी, शर्यतीस उपस्थित राहणाऱ्या दोन अधिकाऱ्यांना आयोजकाकडून अर्जाचे नमुने आणि नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यवसायीचे स्वास्थ्य प्रमाणपत्रे सादर करण्यात येतील. अर्जाचे नमुने आणि पशुवैद्यकीय प्रमाणपत्रे ही, जिल्हाधिकाऱ्यांकडे उक्त अधिकाऱ्यांकडून सादर करावयाच्या अहवालाचा एक भाग असेल.

(४) ज्या गाडीवानाकरिता व बैलाकरिता अर्जाचे नमुने आणि पशुवैद्यकीय स्वास्थ्य प्रमाणपत्रे आयोजकांनी प्राप्त केली आहेत आणि ती त्यांनी सदर अधिकाऱ्यांकडे सादर केली आहेत केवळ तोच गाडीवान व बैल शर्यतीत आणि कोणत्याही स्पर्धेत भाग घेण्यास हक्कदार असेल.

(५) ज्याचा अर्ज सादर करण्यात आलेला नाही किंवा ज्याने आयोजकांमार्फत अधिकाऱ्यांना स्वास्थ्य प्रमाणपत्र सादर केलेले नाही असा कोणताही वळू किंवा गाडीवान (स्पर्धेत) सहभागी झाला असणे हा, दिलेल्या परवानगीचा आणि या नियमांचा भंग ठरेल.

६. बैलगाडी शर्यतीस परवानगी देण्याबाबतच्या शर्ती.- (१) आयोजक, पुढील शर्तींना अधीन राहून, बैलगाडी शर्यतीचे अर्जात आणि दिलेल्या परवानगीत विनिर्दिष्ट केलेल्या ठिकाणी व दिनांकासच आयोजन करील :-

(क) १००० मीटरपेक्षा अधिक लांबीचे धावण्याचे अंतर नसेल अशा योग्य धावपट्टीवर बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन करण्यात येईल, बैलगाडी शर्यतीची धावपट्टी ही अतिशय उतार असलेली, दगड किंवा खडक असलेली, चिखल, दलदल असलेली, पाणथळीची किंवा पातळ चिखल असलेले ठिकाण असलेली नसावी. बैलगाडी शर्यत रस्त्यावर किंवा महामार्गावर आयोजित करण्यात येऊ नये.

(ख) बैलांना किंवा वळूंना एखाद्या विशिष्ट शर्यतीसाठी किमान ३० मिनिटे आराम द्यावा आणि कोणत्याही वळूचा किंवा बैलाचा वापर एका दिवसामध्ये तीनपेक्षा अधिक शर्यतीसाठी करण्यात येऊ नये. धावपट्टीवर आणण्यापूर्वी किमान २० मिनिटे आराम द्यावा ;

(ग) केवळ एका गाडीवानास बैलगाडी चालविण्यास परवानगी असेल, आणि अन्य कोणतेही वाहन धावपट्टीवर किंवा धावपट्टी बाहेर बैलगाडी भोवती चालविता येणार नाही ;

(घ) कोणताही गाडीवान किंवा बैलाच्या शर्यतीचा प्रस्ताव देणारी व्यक्ती, तिच्याकडे किंवा गाडीवर कोणतीही काठी, चाबूक, पिंजरी किंवा बैलास दुखापत करू शकेल किंवा बैलास वीजेचा धक्का देऊ शकेल असे कोणतेही साधन किंवा उपकरण बाळगणार नाही.

(ङ) पाय बांधणे किंवा बैलास काठीने मारणे अथवा पायाने मारणे अथवा चाबूक अथवा “ पिंजरी ” यासारखे कोणतेही साधन अथवा विद्युत धक्का किंवा अन्य साधनांचा वापरणे अथवा जननअंग पिळणे अथवा जननअंगावर लाथ मारणे अथवा आरुने जननअंगास इजा पोचवणे अथवा शेंपूट पिरघळणे अथवा शेंपटीस चावा घेणे यास गाडीवानास प्रतिबंध असेल ;

(च) शर्यतीमध्ये धावणाऱ्या बैलांच्या अथवा वळूंच्या जोड्या या, एकमेकांशी योग्यरीत्या सुसंगत असाव्यात ;

(छ) बैलगाडी शर्यतीकरिता वळू अथवा बैलांना इतर कोणत्याही प्रकारच्या प्राण्या सोबत जुंपण्यात येणार नाही ;

(ज) वळू अथवा बैलांसाठी असलेल्या आरामाच्या जागेत पुरेसी सावली/निवारा, पुरेसे खाद्य, चारा आणि पिण्याचे पाणी उपलब्ध असावे. आरामाची जागा नीटनेटकी, स्वच्छ व आरोग्यदायी असावी ;

(झ) आयोजकांनी उत्सवामध्ये नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यवसायाची सेवा किंवा पशुरुग्णवाहिकेची सुविधा उपलब्ध असल्याची खात्री करावी ;

(त्र) आयोजकांनी बैलगाडी शर्यत आयोजित करण्याकरिता वापरण्यात येणाऱ्या प्राण्याला कोणत्याही व्यक्तीकडून किंवा त्याचा प्रभार असणाऱ्या व्यक्तीकडून बैलगाडी शर्यती पूर्वी किंवा दरम्यान कोणत्याही साधनांद्वारे कोणतीही वेदना किंवा यातना दिली जाणार नाही, याची खात्री करावी ;

(ट) आयोजक, बैलांना किंवा वळूंना शर्यती आगोदर किंवा त्यादरम्यान कोणतीही उत्तेजक औषधिद्रव्ये, अल्कोहल, क्षोभक इत्यादी दिली जात नसल्याची खात्री करील ;

(ठ) शर्यतीच्या ठिकाणी उपस्थित असणाऱ्या कोणत्याही गाडीवानाला अल्कोहल किंवा मादकद्रव्ये वापरण्यास किंवा बाळगण्यास मनाई असेल.

७. शर्यतीच्या वेळी कधीही ज्या वळू अथवा बैलांमध्ये थकवा, निर्जलीकरण, अस्वस्थपणा, घोणा फुटणे, दुखापत इत्यादी लक्षणे उक्त अधिकाऱ्यांना स्वतःहून किंवा प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे आढळून आल्यास, अशा वळू अथवा बैलांना बैलगाडी शर्यतीमध्ये भाग घेण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

८. प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत जिल्हा समितीदेखील बैलगाडी शर्यतीच्या आयोजनावर लक्ष ठेवील आणि बैलगाडी शर्यत या नियमांच्या शर्तीनुसार आयोजित केली जात असल्याची सुनिश्चिती करील.

९. प्रेक्षकांच्या सुरक्षेची व्यवस्था.—(१) आयोजक, बैलगाडी शर्यतीच्या वेळी वैद्यकीय सेवा किंवा रुग्णवाहिका सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे याची सुनिश्चिती करील.

(२) आयोजक, बैलगाडी शर्यतीच्या वेळी प्रेक्षकांच्या सुरक्षिततेसाठी सर्व सावधगिरीच्या उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत याची सुनिश्चित करील. आयोजक, धावपट्टीच्या दोन्ही बाजूस प्रतिबंधात्मक कठडे उभारील अथवा इतर सुरक्षेचे उपाय योजील.

(३) बैलगाडीच्या शर्यती दरम्यान गाडीवानास, बैलगाडीच्या चाकात वा इतरत्र अडकून अपघात होऊ शकेल, अशा स्वरूपाचे कोणतेही सैल अथवा तत्सम स्वरूपाचे कपडे परिधान करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

१०. आयोजकांनी अहवाल, आयोजनाचे चित्रीकरण, इत्यादी सादर करणे.-(१) आयोजक, स्पर्धेमध्ये भाग घेणाऱ्या व्यक्तींची माहिती, बैलगाडी शर्यतीचा अनुपालन अहवाल आणि संपूर्ण आयोजनाचे डिजीटल स्वरूपातील चित्रीकरण बैलगाडीची शर्यत समाप्त झाल्यानंतर पंधरा दिवसांच्या आत जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सादर करील.

(२) जर बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन हे अधिनियम आणि नियमांतील शर्तीनुसार झाले असल्याची जिल्हाधिकाऱ्याची खात्री पटली असेल तर तो, आयोजकांचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर तीस दिवसांच्या आत, आयोजकाला प्रतिभूती ठेव परत करील.

(३) जिल्हाधिकाऱ्यास पुढील प्रकरणी प्रतिभूती ठेव जप्त करता येईल आणि बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन करण्यास आणि यापुढे अशी शर्यत आयोजित करण्यासाठी परवानगी मागण्यास मनाई करता येईल,—

(एक) उक्त अधिकाऱ्यांच्या अहवालावरून जर आयोजकांनी अधिनियम किंवा नियमांच्या किंवा परवानगीच्या कोणत्याही अटीचे उल्लंघन केले असेल तर ;

(दोन) जर आयोजकांनी स्पर्धेमध्ये भाग घेणाऱ्या व्यक्तींची माहिती, बैलगाडी शर्यतीचा पूर्तता अहवाल आणि संपूर्ण शर्यतीचे डिजीटल स्वरूपातील चित्रीकरण सादर करण्यात कसूर केली असेल तर ;

(तीन) कोणत्याही व्यक्तीकडून किंवा प्राण्यांना क्रुरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करणाऱ्या जिल्हा सोसायटीकडून स्पर्धा सुरू झाल्यापासून अट्टेचाळीस तासांच्या आत जिल्हाधिकाऱ्यास, कोणत्याही शर्तीचा भंग झाल्याविषयीची तक्रार प्राप्त झाली असेल तर आणि आयोजकाने शर्तीचा भंग केला असल्याची जिल्हाधिकाऱ्याची खात्री पटली असेल तर.

(४) उप-नियम (३) च्या खंड (तीन) अन्वये कोणतीही तक्रार प्राप्त झाली असेल तर, जिल्हाधिकारी, अशी तक्रार प्राप्त झाल्यापासून तीस दिवसांच्या आत त्यानुसार निर्णय घेईल.

११. अधिनियम, नियम आणि परवानगीचे उल्लंघन केल्याचा परिणाम.—जर कोणत्याही गाडीवानाने अधिनियमाच्या, या नियमांच्या व देण्यात आलेल्या परवानगीच्या कोणत्याही तरतुदींचे उल्लंघन केल्याचे आढळून आले तर, त्यास अधिनियम व नियमान्वये लादता येईल. अशा कोणत्याही शास्तीखेरीज, अन्य शास्ती लागण्यात येईल, तसेच भविष्यात कोणत्याही बैलगाडी शर्यतीमध्ये सहभाग घेण्यासाठी मनाई करण्यात येईल.

१२. जिल्हाधिकारी कार्यालयात ठेवण्यात येणारा अभिलेख.—शर्यतीच्या आयोजकाचा अर्ज, दिलेली परवानगी, आणि बैलगाडी शर्यतीबाबतचे बैलगाडी शर्यतीत सहभाग घेणाऱ्या सर्व व्यक्तींच्या अर्जाचे नमुने व पशुवैद्यकीय प्रमाणपत्रे, अधिकाऱ्यांचे अहवाल आणि बैलगाडी शर्यतीच्या आयोजकांचे अहवाल, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या कार्यालयामध्ये अभिलेख इत्यादींचा अंतर्भाव असलेले सार्वजनिक अभिलेख जिल्हाधिकाऱ्याकडून ठेवण्यात येतील, आणि माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये जनतेच्या माहितीसाठी व पाहण्यासाठी त्यांच्या प्रती उपलब्ध असतील.

अनुसूची-अ

[नियम क्र. ३ (१) पहा]

बैलगाडी शर्यतीच्या स्पर्धेसाठी अर्जाचा नमुना

प्रति,

जिल्हाधिकारी, जिल्हा

अर्जदाराचे
छायाचित्र

१. अर्जदाराचे नाव :—

२. पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक :—

३. मी/आम्ही, खालील सही करणार, (पारंपरिक उत्सवाचे नाव/आयोजन नमूद करा) या उत्सवाच्या प्रसंगी बैलगाडी शर्यतीचे आयोजन करू इच्छितो.

४. स्पर्धा घेण्याचा/घेण्याचे दिनांक :—

५. ठिकाण :—

६. ज्यावेळी स्पर्धा आयोजित करावयाची आहे, ती वेळ :—

७. शर्यतीमध्ये सहभागी होणाऱ्या वळू/बैलांची संभाव्य संख्या :—

८. शर्यतीमध्ये सहभागी होणाऱ्या बैलगाड्यांची संभाव्य संख्या :—

मी/आम्ही, याद्वारे घोषित करतो की, मी/आम्ही प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६० (१९६० चा ५९), महाराष्ट्र राज्यास लागू असताना त्याच्या तरतुदींचे आणि महाराष्ट्र प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत (बैलगाडी शर्यत आयोजन) नियम, २०१७ चे पालन करीन/करु. या अधिनियमाच्या किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांच्या तरतुदींचे उल्लंघन केल्यास मी/आम्ही कायद्याद्वारे होणाऱ्या शिक्षेस पात्र राहीन/राहू.

मी/आम्ही, याद्वारे रुपये पन्नास हजार इतक्या रकमेची प्रतिभूती ठेव, बँक हमी/मुदत ठेव पावती क्र.
बँकेचे नाव या स्वरुपात जमा करीत आहे/आहोत.

स्वाक्षरी/स्वाक्षऱ्या

दिनांक

अनुसूची-ब

[नियम क्र. ५ (२) पहा]

प्राण्यांचे स्वास्थ्य-नि-आरोग्यविषयक प्रमाणपत्र

(या नमुन्यातील प्रमाणपत्र नोंदणीकृत पशुवैद्यकीय व्यावसायीकाकडून प्राप्त करून घ्यावे)

१. पशुपालकाचे नाव व पत्ता :—

२. प्राण्याची माहिती :—(अ) प्राण्याची प्रजात/प्रकार : (ब) वय :

(क) वजन : (ड) उंची :

(इ) रंग :

(फ) ओळख खूण कोणतीही असल्यास :

३. तपासणीचा दिनांक :—

तपासणीची वेळ :—

मी, याद्वारे असे प्रमाणित करतो की, वरील प्राण्याची मी तपासणी केली असून, प्रमाणित करण्यात येते की, सदर प्राणी बैलगाडी शर्यतीसाठी तंदुरुस्त आहे.

हे प्रमाणपत्र ४८ तासांसाठी वैध आहे.

स्वाक्षरी :

नाव व पत्ता :

नोंदणी क्रमांक :

शिक्का :

सहपत्रे : सहभाग घेणाऱ्या बैलांची किंवा वळूंची छायाचित्रे.

अनुसूची-क

[नियम क्र. ५ (१) पहा]

बैलगाडी शर्यतीच्या स्पर्धेमध्ये सहभाग घेण्यासाठीच्या अर्जाचा नमूना

प्रति,

आयोजक,

..... यात्रा/जत्रा समिती

जिल्हा

१. अर्जदाराचे नाव :

२. पत्ता व संपर्काचा (दूरध्वनी/भ्रमणध्वनी) क्रमांक :

३. मी/आम्ही, खालील सही करणार, आपणाकडून आयोजित केलेल्या बैलगाडी शर्यतीच्या स्पर्धेत सहभाग घेऊ इच्छित आहे/आहोत.

मी, याद्वारे असे घोषित करतो की, मला प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम, १९६० (१९६० चा ५९) महाराष्ट्र राज्यात लागू असताना त्याच्या आणि महाराष्ट्र प्राण्यांना क्रूरतेने वागवण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत (बैलगाडी शर्यत आयोजन) नियम, २०१७ याच्या तरतुदी माहीत आहेत. मी सदर तरतुदींचे पूर्णपणे पालन करील आणि त्यास बांधील राहील अशी हमी देत आहे. या अधिनियमाच्या व त्याखाली केलेल्या नियमांच्या तरतुदींचे उल्लंघन केल्यास मी शिक्षा केली जाण्यास पात्र असेन.

स्वाक्षरी:

दिनांक :

सहपत्रे :

१. बैलगाडी शर्यतीच्या स्पर्धेत भाग घेणाऱ्या व्यक्तीच्या ओळखीबाबतचा पुरावा.

२. बैलगाडी शर्यतीच्या स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या बैलांची किंवा वळूंची छायाचित्रे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विकास देशमुख,

शासनाचे सचिव.

**AGRICULTURE, ANIMAL HUSBANDRY, DAIRY DEVELOPMENT AND
FISHERIES DEPARTMENT**

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Mumbai 400 032,
dated the 10th November 2017

NOTIFICATION

PREVENTION OF CRUELTY TO ANIMALS ACT, 1960.

No. PAVIA. 1017/CR-61/PART-1/ADF-3.—In exercise of the powers conferred by section 38B read with sub-section (2) of section 3 of the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960), in its application to the State of Maharashtra and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules, the same having been previously published as required by sub-section (1) of section 38B of the said Act, namely :—

1. *Short title.*—These rules may be called the Maharashtra Prevention of Cruelty to Animals (conduct of bullock cart race) Rules, 2017.

2. *Definition.*—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—

(a) “ Act ” means the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960), in its application to the State of Maharashtra ;

(b) “ Collector ” means a Collector of a District appointed by the State Government under sub-section (1), section 7 of the Maharashtra Land Revenue Code, 1966 (Mah. XLI of 1966) ;

(c) “ Organizer ” means any person, organization, institution or group of persons, who intends to conduct the bullock cart race event ;

(d) “ owner ” means a person who owns the bulls/bullocks participating in bullock cart race event ;

(e) “participants” means person who participate in bullock cart race including cart man ;

(f) “Registered Veterinary Practitioner” means a person defined under clause (g) of section 2 of the Indian Veterinary Council Act, 1984 (52 of 1984).

(2) Words and expressions used but not defined in these rules shall have the same meanings assigned to them in the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960).

3. *Procedure for application to conduct bullock cart race.*—(1) Any organizer who intends to conduct a bullock cart race shall apply at least fifteen days before the bullock cart race event, to the Collector of the District, in the format specified in *Schedule ‘A’* appended hereto, along with security deposit of rupees fifty thousand in the form of bank guarantee or term deposit receipt, per bullock cart race event along with identity proof and address proof of the organizer.

(2) The security deposit will be forfeited by the Collector, for reasons specified in sub-rule (3) of rule 10.

(3) After receipt of the application under sub-rule (1), the Collector may cause to inspect a venue where the bullock cart race may be conducted. The officer who has conducted the inspection shall submit the report to the Collector.

4. *Grant of permission.*—(1) The Collector shall after receipt of the report or otherwise, grant the permission within seven working days to the organizer to conduct the bullock cart race event subject to the conditions specified in sub-section (2) of section 3 of the Act and of these rules.

(2) If at any time, the Collector is satisfied that the organizer has not complied with the conditions, he shall cancel the permission.

(3) At the time of granting permission, the Collector shall depute two Officers not below the rank of 'Naib Tahasildar' and 'Police Sub Inspector' to attend for the entire duration of the race event at the date, time and venue provided in the Application and permission. In the event, the officers find that there is any violation of the Act, the Rules or of the permission granted, the officers shall be authorized to stop a particular race, or the entire event. The officers shall submit a report regarding the race event to the Collector within 72 hours of the completion of event.

5. *Application to participate in a race.*—(1) Any cart man or participant who intends to race a bull or participate as a Cart Man at the race event shall make an application in *Schedule 'C'* to the organizer at least 48 hours prior to the race event along with identity proof and a photograph of the bulls and bullocks.

(2) All participants who have submitted applications as above shall get the bull / bullock examined and certified as fit by a registered veterinary practitioner. All participants shall submit the certificate from a Registered Veterinary Practitioner in the format specified in *Schedule 'B'*, to the organizers before the race event. The validity of the fitness certificate shall be forty-eight hours including the day of race. If the Registered Veterinary Practitioner issues the certificate without examining the Bull / Bullock or issues a certificate which is either incorrect or false, action shall be taken against such Veterinary Practitioner under the Veterinary Council of India (Standard of Professional Conduct, Etiquette and Code of Ethics for Veterinary Practitioners) Regulations, 1992.

(3) The application forms and the certificates of fitness from the Registered Veterinary Practitioner shall be submitted by the organizers to the two Officers attending the event, before the commencement of the race event. The application forms and veterinary certificates shall form part of the Report to be submitted by the said Officers to the Collector.

(4) Only the cart man and the bullock for which application forms and veterinary fitness certificates have been received by the organizers and submitted by them to the Officers shall be entitled to participate in the event and any race.

(5) Participation of any bull or cart man whose form has not been submitted or who has not submitted a fitness certificate to the Officers by the organizers, will constitute a breach of the permission and these Rules.

6. *Conditions for grant of bullock cart race.*—(1) The organizer shall conduct bullock cart race only at the venue, date and time specified in the application and the permission and subject to the following conditions, namely :—

(a) the bullock cart race shall be organized on a proper track the total running distance of which shall not exceed 1000 meters in length. The race track should not have steep slope, stones or rocks, mud, marshy, water logged or slushy place. The bullock cart race shall not be permitted on streets or highways ;

(b) the bulls or bullocks shall be provided rest for minimum of thirty minutes before they are brought on track for a particular race and any bull or bullock shall not be used for more than three races in a day ;

(c) only one cart-man shall be allowed to drive the cart and no vehicle shall be allowed to run around the bullock cart on the track or outside the track ;

(d) no cart man or any person proposing to race a bullock shall have in his possession or on the cart any stick , whip , pinjari , or any device or instrument capable of causing any pain to a bullock or giving an electrical shock to the bullock ;

(e) Tying of the legs of a bullock, or beating with stick or whip, or kicking, or use of any device like ' Pinjari ' or device capable of causing any pain to or giving electric shock to a bullock, or any means or squeezing of genitals, or kicking on genitals, or injuring the genitals with spiked bits, or twisting of tail, or biting of tail by the cart-man or the person racing a bullock shall be strictly prohibited ;

(f) the combination of pairs of bulls or bullocks for the race shall suitably match with each other ;

(g) bulls or bullocks shall not be combined with any other type of animals for bullock cart race;

(h) The bulls or bullock rest area shall be provided with adequate shade/shelter, adequate feed, fodder and drinking water. The resting area shall be maintained neat, clean and hygienic;

(i) The organizer shall ensure the availability of services of Registered Veterinary Practitioner or the facility of Animal Ambulance during the event ;

(j) The organizer shall ensure that no pain or suffering is caused to the animal before and during bullock cart race by any person or person in charge of the animal used to conduct bullock cart race by any means ;

(k) The organizer shall ensure that, no performance enhancement drugs, alcohol, irritants, etc. are administered to the bulls or bullocks in any form before or during the event;

(l) consumption or possession of alcohol or any other form of intoxicant by any cart-man present at the race venue is prohibited ;

7. If at any time during the event the said officers *suo moto*, or on the basis of information received observe that a Bull or bullock is showing symptoms of fatigue, dehydration, restlessness, epistaxis, injuries, etc. such bulls or bullocks shall not be permitted to participate further in the bullock cart race.

8. The District Society for Prevention of Cruelty to Animals may also monitor the conduct of bullock cart race and ensure that the bullock cart race is conducted as per the conditions of these rules.

9. *Arrangements for safety of spectators.*—(1) The organizer shall ensure that the facility of the Medical Services or Ambulance is available during the bullock cart race event.

(2) The organizer shall ensure that all precautionary measures for the safety of spectators during the event shall be taken. The organizer shall erect barricades or other safety measures on both sides of the track.

(3) The cart-man shall not be allowed to wear loose type of outfits or any such clothes which may get stuck into the wheels or anywhere during the bullock cart race causing accident.

10. *Submission of report and video recording, etc. by organizer.*—(1) The organizer shall submit to the Collector, the details about the participants, compliance report of the bullock cart race and the video recording of the entire event in digital form, within fifteen days after the bullock cart race event.

(2) If the Collector is satisfied from the Report of the Officers and the Report submitted by the organizers , that the organizer has conducted the bullock cart race as per the conditions of the Act the rules, and the permission he shall return the security deposit to the organizer within thirty days from the date of receipt of report.

(3) The Collector shall forfeit the security deposit and prohibit the organizer from organizing and seeking permission to organize such racing events in future,-

(i) if from the Report of the said Officers the Collector is satisfied that the organizer has breached any of the conditions of the provisions of the Act, Rules or the permission ;

(ii) if the organizer fails to submit the details about the participants, compliance report of the bullock cart race and the video recording of the entire event in digital form;

(iii) if any complaint is received from any person , or the District Society for Prevention of Cruelty to Animals within 7 days of the event to the Collector about the breach of any condition, and if the Collector is satisfied that the organizer has breached the conditions ;

(4) If any complaint is received under clause (iii) of sub-rule (3), the Collector shall take the decision accordingly, within thirty days from the receipt of such complaint.

11. *Consequences of violation of Act, Rule and Permission.*—If any cart-man is found to have violated any of the provisions of the Act, these Rules and the permission, he shall in addition to any other penalty that may be imposed under the Act and the Rules, shall also be prohibited from participating in any bullock cart race event in future.

12. *Maintenance of record by Collector office.*—Records of the race event including the application of the race organizer, the permission granted, the application forms and veterinary certificates for all participants, the Report of the Officers and the Report of the Organizers, shall be maintained in the office of the Collector, will be maintained by the Collector and shall form a public record and inspection and copies of the same will be available under Right to Information Act, 2005.

Schedule " A "

[See rule- 3(1)]

FORM FOR APPLICATION FOR BULLOCK CART RACE EVENT

To,

Collector, District

Photograph of Applicant

1. Name of Applicant :
2. Address and Telephone Number :
3. I/We, the undersigned would like to conduct the bullock cart race event on occasion of..... (Specify traditional occasion/event).
4. Date/s of event :
5. Venue :
6. Time when the event is Scheduled to be held :
7. Number of bulls/bullocks likely to take part in the event :
8. Number of bull/bullock carts likely to take part in the event :

I/We hereby declare that the provisions of the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960), in its application to the State of Maharashtra, and the Maharashtra Prevention of Cruelty to Animals (conduct of bullock cart race) Rules, 2017 will be followed. I/We may be punished by law in contravention of the provisions of this Act and the rules made thereunder.

I/We hereby submit the security deposit in the form of Bank Guarantee/Term Deposit Receipt No., Bank Name of Rupees Fifty Thousand.

Signature/s.

Date :

Schedule “ B ”

[See rule- 5(2)]

ANIMAL FITNESS-CUM-HEALTH CERTIFICATE

(To be obtained from Registered Veterinary Practitioner)

1. Name and Address of Animal Owner :
2. Animal Details :
 - (a) Breed/Type of Animal :
 - (b) Age :
 - (c) Weight :
 - (d) Height :
 - (e) Colour:
 - (f) Identification marks if any :

3. Date of Examination : Time of Examination :

I hereby certify that I have examined the above animal and certify that, the animal is fit for the bullock cart race.

This Certificate is valid for forty-eight hours.

Signed :

Name and Address :

Registration Number :

Seal :

Enclosure : Photographs of participating Bulls or Bullocks.

Schedule " C "

[See rule- 5(1)]

FORM FOR APPLICATION FOR PARTICIPATING IN BULLOCK CART RACE EVENT

To,

Organizer,

..... Yatra/Jatra Committee

District

1. Name of Applicant :

2. Address and Contact Number :

3. I/We, the undersigned would like to participate in the bullock cart race event organized by you.

I hereby declare that I am aware of the provisions of the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960 (59 of 1960), in its application to the State of Maharashtra, and the Maharashtra Prevention of Cruelty to Animals (conduct of bullock cart race) Rules, 2017. I undertake to fully comply with and abide by the same. I may be punished by law in contravention of the provisions of this Act and the rules made thereunder.

Signature:

Date :

Enclosure :

1. Identity Proof of participant

2. Photographs of participating Bulls or Bullocks.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

VIKAS DESHMUKH,
Secretary to Government.